

บันทึก

เรื่อง หลักเกณฑ์การตีราคาสินทรัพย์ทุนสำรองเงินตรา ตามความในมาตรา ๓๑
และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.๒๕๐๑

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ ว.๗๔๐/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของธนาคารแห่งประเทศไทยว่า ในการปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.๒๕๐๑ ที่กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตีราคาสินทรัพย์เป็นทุนสำรองเงินตราทุก ๆ ปี และการตีราคาดังกล่าวจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๓๑ เมื่อมีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.๒๕๐๑ พ.ศ.๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขมาตรา ๓๑ ประกาศใช้บังคับแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยประสบปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตีราคาสินทรัพย์เป็นทุนสำรองเงินตราดังกล่าว โดยเฉพาะการคำนวณราคาสินทรัพย์เป็นเงินบาทตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง (๑) ซึ่งกำหนดไว้ว่า "ในกรณีที่ไม่มีกำหนดค่าเสมอภาคของบาทหรือค่าเสมอภาคของบาทถูกระงับใช้ให้คำนวณเป็นบาทตามอัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศสกุลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้อัตราในตลาดในวันสิ้นปี หรือในกรณีที่สินทรัพย์ที่ซื้อในระหว่างปีให้ใช้อัตราที่ใช้ในการตีราคาเมื่อสิ้นปีก่อน" คำว่า "อัตราในตลาด" ในที่นี้จะหมายถึงอัตราในตลาดใด กล่าวคือจะเป็นอัตราในตลาดในประเทศหรือต่างประเทศ และหากเป็นตลาดต่างประเทศจะหมายถึงตลาด ณ ที่ใด และจะคำนวณเป็นเงินบาทโดยวิธีใด เพราะอัตราในตลาดต่างประเทศไม่มีอัตราซื้อขายเงินตราต่างประเทศเทียบกับบาท และในกรณีที่ไม่มีอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศสกุลที่เกี่ยวข้องในวันสิ้นปีในตลาดดังกล่าว หรือวันสิ้นปีตรงกับวันหยุด จะพึงปฏิบัติประการใด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๖) ได้พิจารณาบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีปัญหาสงสัยว่า การตีความปัญหาดังกล่าวจะมีผลทำให้การคำนวณสินทรัพย์เป็นบาทจะต้องใช้อัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศในตลาดในประเทศหรือในตลาดต่างประเทศตลาดใดตลาดหนึ่ง แล้ว มีความเห็นว่า ในการคำนวณสินทรัพย์เป็นบาทตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.๒๕๐๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.๒๕๐๑ พ.ศ.๒๕๒๑ ที่กำหนดไว้ว่า "ในกรณีที่ไม่มีกำหนดค่าเสมอภาคของบาท หรือค่าเสมอภาคของบาทถูกระงับใช้ ให้คำนวณเป็นบาทตามอัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศสกุลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้อัตราในตลาดในวันสิ้นปี หรือในกรณีที่สินทรัพย์ที่ซื้อในระหว่างปี ให้ใช้อัตราที่ใช้ในการตีราคาเมื่อสิ้นปีก่อน" นั้น เมื่อบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเจาะจงว่าจะต้อง

คำนวณสินทรัพย์เป็นบาท โดยใช้อัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันที ซึ่งเงินตราต่างประเทศโดยใช้อัตราในตลาดในประเทศหรือตลาดต่างประเทศ ดังเช่นที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๑ วรรคสอง (๒)^๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ก็ย่อมจะต้องหมายความว่า มาตรา ๓๑ วรรคสอง (๑) มุ่งจะให้หมายถึงตลาดโดยทั่วไปซึ่งอาจเป็นตลาดในประเทศหรือตลาดต่างประเทศก็ได้ เพราะในทางปฏิบัตินั้น การคำนวณสินทรัพย์เป็นบาทโดยใช้อัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตามต่างประเทศในตลาดในประเทศนั้นย่อมกระทำได้อยู่แล้ว เพราะจะต้องมีการกำหนดอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศเทียบกับบาทไว้ เพื่อประโยชน์ในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศในตลาดในประเทศไว้อย่างแน่นอน สำหรับการคำนวณสินทรัพย์เป็นบาทโดยใช้อัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศในตลาดต่างประเทศนั้น ในทางปฏิบัติก็สามารถกระทำโดยวิธีเทียบเงินตราต่างประเทศสกุลดังกล่าวกับเงินตราต่างประเทศสกุลที่มีอัตราเทียบกับบาท แล้วคำนวณกลับมาเป็นบาทได้ กรณีจึงไม่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติทั้งสองประการ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมานี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๖) จึงเห็นว่า ในการตีราคาสินทรัพย์เป็นทุนสำรองเงินตราตามมาตรา ๓๒ โดยคำนวณสินทรัพย์เป็นบาทตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง (๑) นั้น สามารถคำนวณได้จากอัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศสกุลที่เกี่ยวข้องโดยใช้อัตราในวันสิ้นปีของอัตราในตลาดต่างประเทศหรือในตลาดต่างประเทศ สุดแล้วแต่ความเหมาะสมที่จะคำนวณเป็นหลักเกณฑ์ขึ้นไว้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ราชการตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเป็นสำคัญ เมื่ออาจเลือกปฏิบัติได้ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปัญหาข้ออื่นจึงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องพิจารณาแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์

(นายอมร จันทรมบูรณ์)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ มาตรา ๓๑ การคำนวณค่าแห่งสินทรัพย์ที่เป็นหรือจะเข้าเป็นทุนสำรองเงินตรานั้น ให้คำนวณดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

การคำนวณสินทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง (๒) เป็นบาท ให้คำนวณดังต่อไปนี้

(๒) ในกรณีที่มีการกำหนดค่าเสมอภาคของบาท ให้คำนวณโดยแปลงราคาหรือจำนวนสินทรัพย์นั้นเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลอื่นที่อาจคำนวณกลับเป็นหน่วยเทียบของบาทได้ โดยใช้อัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศสกุลอื่นนั้นในตลาดต่างประเทศในวันสิ้นปี หรือในกรณีที่สินทรัพย์ที่ซื้อในระหว่างปี ให้ใช้อัตราที่ใช้ในการตีราคาเมื่อสิ้นปีก่อน แล้วให้คำนวณเป็นบาทตามค่าเสมอภาค

สำนักงานเลขาธิการกรม
โทร.๒๒๒๐๒๐๖-๙